

ATELIER 4 – DREPT PENAL

- av. Paul Purcarin -

TEMA 1. - (1.1.) Infracțiuni contra înfăptuirii justiției (art. 266-288 C. pen.), (1.2.) Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul (art. 289-309 C. pen.), (1.3.) Infracțiuni de fals (art. 310-328 C. pen.)

1.1. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției (art. 266-288 C. pen.) - prezentare generală:

- prezentarea hotararilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 2/2019 - „*Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) nu realizează condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 288 alin. (1) din Codul penal.*”, dec. 10/2019 - “*participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți și audiat ulterior ca martor, în cauza disjunsă, nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă prevăzută de art. 273 din Codul penal*”, dec. 1/16.01.2020 - “*Martorul denunțator care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) din Codul penal poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal.*”)

- prezentarea deciziilor ICCJ pronunțate în recursuri în interesul legii, incidente (dec. 1/2019 - “*Fapta unei persoane audiată ca martor, de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată, întrunește numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal.*”);

- expunerea deciziilor Curții Constitutionale a României, incidente (dec. 236/02.06.2020 - “*constată că soluția legislativă cuprinsă în art.118 din Codul de procedură penală, care nu reglementează dreptul martorului la tăcere și la neautoincriminare, este neconstituțională.*”)

1.2. Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul (art. 289-309 C. pen.) - prezentare generală:

- prezentarea hotararilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 1/2015 - “*dispozițiile art. 308 din Codul penal reprezintă o variantă atenuată a infracțiunii de*

delapidare prev. de art. 295 din Codul penal. La calcularea termenului de prescripție a răspunderii penale se ține seama de pedeapsa prevăzută de art. 295 din Codul penal rap. la art. 308 alin. 2 din Codul penal.”, dec. 12/2015 - “În interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 din Codul penal, prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în art. 309 din Codul penal.”, dec. 13/07.05.2020 - “Întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale nu are, în sensul dispozițiilor 308 alin. (1) din Codul penal, calitatea de persoană care exercită permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal, în raporturile cu întreprinderea individuală. În cazul în care întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale exercită un serviciu de interes public care este supus controlului ori supravegherii autorităților publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public, acesta are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.”),

- prezentarea deciziilor pronunțate de către ICCJ în recursuri în interesul legii, incidente (dec. 4/2016 - “Fapta de a folosi, în cadrul autorității contractante, printr-o acțiune a autorului, documente ori declarații inexacte, ce a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri din bugetul național întrunește elementele constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18 ind.1 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă.”),

- prezentarea deciziilor Curtii Constitutionale, incidente (dec. 405/2016 - “constată că dispozițiile art. 246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma “îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege “îndeplinește prin încălcarea legii”, dec. 392/2017 - “constată că dispozițiile art. 248 din Codul penal din 1969 sunt constituționale în măsura în care prin sintagma “îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege “îndeplinește prin încălcarea legii”, dec. 518/2017 - “constată că dispozițiile art. 249, al. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal sunt

constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinirea ei defectuoasă" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinirea prin încălcarea legii");

*- *referitor la functionarii straini, conform art. II din Legea nr. 283/08.12.2020, publicată în Mon. Of. nr. 1199/09.12.2020, "dispozițiile art. 306, 307 și 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite de persoanele prevăzute la art. 294 din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel."*

1.3. Infracțiuni de fals (art. 310-328 C. pen.) - prezentare generala:

- prezentarea hotararilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 20/2015 - "În interpretarea art. 327 alin.2 din Codul penal, stabilește că cerința esențială a elementului material al infracțiunii de fals privind identitatea reglementată în varianta tip, vizând folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, este obligatorie și în ipoteza în care acțiunea de prezentare s-a făcut prin întrebuințarea identității reale a unei persoane.", dec. 3/20.01.2020 - "Stabilește că folosirea sau prezentarea cu rea-credință de înscrisuri sub semnătură privată falsificate, care a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, săvârșită de către aceeași persoană care, în calitate de autor sau participant secundar, a contribuit la comiterea falsului, realizează conținutul infracțiunilor de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, prevăzută de art. 18, ind. 1, al. 1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, și fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322, al. 1 din Codul penal, în concurs real."),

- prezentarea deciziilor ICCJ pronunțate în recursuri în interesul legii, incidente (dec. 21/2017 - "Fapta de evidențiere în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, constituie infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.").

TEMA 2. - Infrațiunile prevazute in Legea 78/2000

- **Prezentare generala. Definitii legale. Categoriile de infrațiuni prevazute in Legea 78/2000;**
- **relationarea cu dispozitiile corespunzatoare din Codul Penal;**
- **analiza modificarilor survenite de la intrarea in vigoare a legii si pana in prezent (OUG 83/2000, OUG 43/2002, Legea 161/2003, Legea 521/2004, OUG 124/2005, OUG 143/2005, OUG 50/2006, Legea 69/2007, Legea 187/2012, Legea 255/2013, Legea 160/2019, Legea 283/2020);**
- **prezentarea hotararilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 2/2017 - *“Dispozițiile art. 7 al. 1 din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (forma în vigoare anterior anului 2014) se aplică doar în ipoteza în care infracțiunea de luare de mită a fost săvârșită de făptuitor în legătură cu atribuțiile de serviciu ale acestuia privind constatarea sau sancționarea contravențiilor.”*, dec. nr. 3/20.01.2020 -- *“Stabilește că folosirea sau prezentarea cu rea-credință de înscrisuri sub semnătură privată falsificate, care a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, săvârșită de către aceeași persoană care, în calitate de autor sau participant secundar, a contribuit la comiterea falsului, realizează conținutul infracțiunilor de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, prevăzută de art. 18, ind. 1, al. 1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, și fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322, al. 1 din Codul penal, în concurs real.”*),**
- **prezentarea deciziilor ICCJ pronuntate in recursuri in interesul legii, incidente (dec. 4/2016 - *“Fapta de a folosi, în cadrul autorității contractante, printr-o acțiune a autorului, documente ori declarații inexacte, ce a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri din bugetul național întrunește elementele constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18 ind. 1 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă.”*),**

- expunerea deciziilor Curtii Constitutionale, incidente (dec. 405/2016 - *“constată că dispozițiile art. 246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii"*, dec. 392/2017 - *“constată că dispozițiile art. 248 din Codul penal din 1969 sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii"*, dec. 458/2017 - *“constată că dispozițiile art. 15 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, raportate la art. 13 ind. 2 din același act normativ, cu referire la infracțiunea de abuz în serviciu, sunt neconstituționale.”*).

TEMA 3. - Infracțiunile prevăzute în Legea 143/2000

- **Prezentare generală. Definiții legale.**

- **analiza modificărilor survenite de la intrarea în vigoare a legii și până în prezent (Legea 169/2002, Legea 39/2003, Legea 522/2004, OUG 121/2006, OUG 6/2010, HG 575/2010, OUG 105/2011, Legea 187/2012, Legea 51/2014, Legea 322/2015, Legea 42/2018, Legea 248/2018, Legea 4/2020);**

- **prezentarea hotărârilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 3/2017 - *“În interpretarea dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată cu modificările și completările ulterioare, săvârșirea, în aceeași împrejurare, a unei singure acțiuni dintre cele enumerate în alineatul (1) al acestui articol, care are ca obiect atât droguri de risc, cât și droguri de mare risc, reprezintă o infracțiune simplă, ca formă a unității naturale de infracțiune, prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) din același act normativ.”*, dec. 15/2017 - *“În interpretarea dispozițiilor art.2 și art.3 din Legea nr.143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acțiunea unică continuă de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin și pe teritoriul României, fără drept, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art.2 din Legea nr.143/2000, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art.3 din același act normativ, în concurs formal (ideal).”*).**

- prezentarea deciziilor ICCJ pronunțate în recursuri în interesul legii, incidente (dec. XXXVIII/2008 - *“Dispozițiile art. 10 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri se interpretează în sensul că fapta de organizare, conducere sau finanțare a acțiunilor prevăzute la art. 2-9 din Legea nr. 143/2000 constituie o infracțiune distinctă și nu o formă agravată a infracțiunilor prevăzute la art. 2-9 din aceeași lege.”*, dec. XVIII/2005 - *“Măsura de siguranță a confiscării speciale a mijlocului de transport se va dispune, în temeiul art. 17, al. 1 din Legea nr. 143/2000, raportat la art. 118, lit. b) teza I din Codul penal, numai în cazul în care se dovedește că acesta a servit efectiv la realizarea laturii obiective a uneia dintre modalitățile normative ale infracțiunilor prevăzute de art. 2-10 din Legea nr. 143/2000, precum și în cazul în care se dovedește că mijlocul de transport a fost fabricat, pregătit ori adaptat în scopul realizării laturii obiective a acestor infracțiuni.”*).

TEMA 4. - Infracțiunea prevăzută în Legea 129/2019 (art. 49).

- Prezentare generală. Definiții legale.

- analiza modificărilor survenite de la intrarea în vigoare a legii și până în prezent (OUG 68/2019, OUG 29/2020, OUG 70/2020; Legea 108/2020; OUG 111/2020, OUG 142/2020, Legea 208/2020, OUG 191/2020) și a diferențelor specifice față de incriminarea prevăzută în Legea 656/2002;

- prezentarea hotărârilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 16/2016 - *“1. Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, respectiv schimbarea sau transferul, ascunderea ori disimularea, dobândirea, deținerea sau folosirea sunt modalități alternative ale elementului material al infracțiunii unice de spălare a banilor; 2. Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi și subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile; 3. Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, nefiind condiționată de existența unei soluții de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile.”*, dec. 23/2017 - *“În interpretarea dispozițiilor art. 33 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor și art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru*

prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, în ipoteza concursului de infracțiuni dintre infracțiunea de evaziune fiscală și infracțiunea de spălare a banilor nu se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a sumelor de bani ce au făcut obiectul infracțiunii de spălare a banilor și care provin din săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând obligații fiscale datorate statului ca urmare a săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală.”) și a incidentei acestora fata de dispozițiile Legii 129/2019.

- prezentarea deciziilor Curtii Constitutionale (dec. 418/2018 - “constată că dispozițiile art. 29 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului în interpretarea dată prin Decizia Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr. 16/2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, în ceea ce privește subiectul activ al infracțiunii (pct. 2 din dispozitiv), sunt neconstituționale.”), și a incidentei acestora fata de dispozițiile Legii 129/2019.

TEMA 5. - Infracțiunile prevazute in Legea 241/2005

- Prezentare generala. Definitii legale.
- analiza modificarilor survenite de la intrarea in vigoare a legii si pana in prezent (Legea 54/2010, Legea 187/2012, Legea 50/2013, Legea 255/2013, OUG 40/2016, Legea 55/2021).
- prezentarea hotararilor ICCJ de dezlegare a unor probleme de drept, incidente (dec. 9/2017 - “Stabilește că dispozițiile art.10 alin.1 din Legea nr.241/2005, în forma în vigoare până la data 1 februarie 2014, reglementează o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă cu caracter personal.”, dec. 25/2017 - “Stabilește că acțiunile și inacțiunile enunțate în art.9 alin. 1 lit. b și c din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, care se referă la aceeași societate comercială, reprezintă variante alternative de săvârșire a faptei, constituind o infracțiune unică de evaziune fiscală prev. de art.9 alin. 1 lit. b și c din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.”, dec. 9/06.04.2020 - “Veniturile la Fondul pentru mediu, constând în contribuția de 2% din veniturile realizate din vânzarea deșeurilor, obținute de către deținătorul deșeurilor, persoană fizică sau juridică (de 3% din veniturile realizate din vânzarea deșeurilor metalice feroase și neferoase, obținute de către generatorul deșeurilor, persoană fizică sau juridică),

reglementată de art. 9 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, nu constituie obligație fiscală în sensul art. 2 alin. (1) lit. e) și art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.”)

- prezentarea deciziilor ICCJ pronunțate în recursuri în interesul legii, incidente (dec. 4/2008 - *“fapta de omisiune, în tot sau în parte, ori evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate ori evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive constituie infracțiunea complexă de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 241/2005 [fost art. 11 lit. c), fost art. 13 din Legea nr. 87/1994], nefiind incidente dispozițiile art. 43 (fost [art. 37](#), fost art. 40) din Legea nr. 82/1991 - Legea contabilității, raportat la art. 289 din Codul penal, aceste activități fiind cuprinse în conținutul constitutiv al laturii obiective a infracțiunii de evaziune fiscală.”*, dec. 8/2008 - *“În cazul faptelor săvârșite sub imperiul Legii nr. 87/1994 și al judecării lor după intrarea în vigoare a Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, pot beneficia de cauzele de impunitate sau de reducere a pedepsei reglementate de art. 10 din această lege numai cei în sarcina cărora s-a reținut, prin aplicarea art. 13 din Codul penal, săvârșirea unei infracțiuni fiscale prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005.”*, dec. 17/2015 - *“În cauzele penale având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr.241/2005, instanța, soluționând acțiunea civilă, dispune obligarea inculpatului condamnat pentru săvârșirea acestor infracțiuni la plata sumelor reprezentând obligația fiscală principală datorată și la plata sumelor reprezentând obligațiile fiscale accesorii datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală.”*, dec. 21/2017 - *“Fapta de evidențiere în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, constituie infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art.9 alin.(1) lit.c) din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.”)*

- expunerea deciziilor Curții Constitutionale, incidente (dec. 363/2015 - *“constată că dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale.”*).

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

INPPA Centrul Teritorial Cluj

400118, CLUJ-NAPOCA STR.PAVEL ROȘCA NR.4 AP.15, TEL/FAX 0264-430269
e-mail : office@inppa-cluj.ro ;
<http://www.inppa-cluj.ro>